

**VELIKI PETEK
GOSPODOVEGA TRPLJENJA**

KRIŽEV POT,
KI GA VODI SVETI OČE
FRANČIŠEK

KOLOSEJ
RIM, 15. APRIL 2022

PREMIŠLJEVANJA IN MOLIVE

so pripravili

I	mladoporočenca
II	družina v misijonu
III	starejša zakonca brez otrok
IV	številčna družina
V	družina s prizadetim otrokom
VI	rejniška družina
VII	družina z bolnim staršem
VIII	stari starši
IX	družina s posvojenci
X	vdova z otrokoma
XI	družina s sinom duhovnikom
XII	družina, ki je izgubila hčer
XIII	ukrajinska in ruska družina
XIV	begunska družina

KRIŽEV POT

Pesem

Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi:
quia per sanctam crucem tuam redemisti mundum.
V/. Per lignum servi facti sumus,
et per sanctam crucem liberati sumus.
osvobojeni.

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

R/. Amen.

*Molimo te, Kristus in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.
Po lesu smo bili usužnjeni,
in po svetem križu smo bili*

Uvodna molitev

Gospod Jezus,
na ta dan, ki je posvečen s tvojim trpljenjem,
povzdigujemo k tebi svoj glas
v zaupanju, da nam boš prisluhnil.

Slavimo te,
ker si za nas vir življenja,
ker si si naložil naše trpljenje
in si s svojim svetim križem odrešil svet.

Verujemo,
da smo ozdraveli po tvojih ranah,
da nas ne puščaš samih v uri preizkušnje,
da je tvoj evangelij prava modrost.

Prepoznavamo
tvoje izmučeno telo v tolikih naših bratih in sestrah,
nasilje, ki si ga prestal v tistih, ki so preganjani,
tvojo zapuščenost v strtem srcu tistih, ki so jih ubili.

Ti, ki si hotel živeti v družini,
ozri se z naklonjenostjo na naše družine:
usliši molitve, prisluhni tožbam,
blagoslovi načrte, spremljaj na poti,
podpiraj v negotovosti,
potolaži ranjeno čutenje,
vlj pogum za ljubezen,
podeli milost za odpuščanje,
odpri jih za potrebe drugih.

Gospod Jezus,
ti, ki si križani in vstali,
naj si ne pustimo ukrasti upanja
na novo človeštvo, na novo nebo in novo zemljo,
kjer boš obrisal vsak solzo z naših oči
in kjer ne bo žalovanja ne stokanja,
ker bo staro prešlo
in bomo ena velika družina v tvoji hiši ljubezni in miru.
Amen.

I. postaja
Jezus v smrtnem boju na vrtu Oljske gore

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Prišli so na kraj z imenom Getsemani in rekel je svojim učencem: »Sédite tukaj, medtem ko bom molil!« S seboj je vzel Petra, Jakoba in Janeza. Zgrozil se je in začel trepetati. Rekel jim je: »Moja duša je žalostna do smrti. Ostanite tukaj in čujte!« In šel je malo dalje, padel na tla in molil, da bi šla, če je mogoče, ta ura mimo njega. Govoril je: »Aba, Oče, tebi je vse mogoče! Vzemi ta kelih od mene, vendar ne, kar jaz hočem, ampak kar ti!« (Mr 14,32-36)

MLADOPOROČENCA

Tu sva, poročena komaj dve leti. Najin zakon še ni preizkusilo preveč neurij. Bila je pandemija, ki je vse malo zapletla, a sva srečna. Zgleda, da sva kljub vsakdanjim prepirom imela podaljšane medene tedne. Najinim razlikam navkljub. In vendar naju je pogosto strah. Ko pomisliva na pare starejših prijateljev, ki jim ni uspelo. Ko v časopisih bereva, kako narašča število ločitev. Ko nama govorijo, da se bova zagotovo razšla, ker se tako dogaja v svetu. To je statistično dejstvo. Ko se čutiva osamljena, ker se ne razumeva. Ko komaj pririneva do konca meseca. Ko se kot neznanca znajdeva pod isto streho. Ko se ponoči zbudiva in čutiva v srcu breme in stisko najine »osirotelosti«. Ker pozabljava, da sva otroka. Ker misliva, da sta najin zakon in najina družina odvisna samo od naju, od najinih moči. Zavedava se, da zakon ni samo romantična avantura, ampak je tudi Getsemani, je tudi stiska, preden razlomiš svoje telo za drugega.

Gospod Jezus, ki si pretrpel strah in stisko.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si molil v uri preizkušnje.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki nas kličeš, naj bdimo in molimo s teboj.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,
ki si med miroljubnimi oljkami
med molitvijo sprejel,
da boš za nas trpel do smrti, smrti na križu,
poslušaj naše prošnje za mladoporočence:
pomagaj jim, da se bodo soočili s težavami v povezanosti s teboj,
nam vsem pa daj, da bomo ostali s teboj v uri preizkušnje,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Stabat Mater dolorosa / iuxta cruce[m] lacrimosa, / dum pendebat Filius.
Mati žalostna je stala / zraven križa se jokala, / ko na njem je visel sin.

II. postaja Juda izda Jezusa, njegovi pa ga zapustijo

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Medtem ko je Jezus še govoril, glej, je prišla množica. Pred njo je hodil eden izmed dvanajsterih, ki se je imenoval Juda. Približal se je Jezusu, da bi ga poljubil. Jezus pa mu je rekel: »Juda, s poljubom izdajaš Sina človekovega?« Ko so ti, ki so bili okrog njega, videli, kaj se bo zgodilo, so rekli: »Gospod, naj udarimo z mečem?« In eden izmed njih je udaril po služabniku vélikega duhovnika in mu odsekal desno uho. (Lk 22,47-50) Jezus je odgovoril in rekel: »Nehajte! Dovolj je!« Tedaj mu je Jezus rekel: »Spravi svoj meč na njegovo mesto, kajti vsi, ki primejo za meč, bodo z mečem pokončani.« ... Tedaj so ga vsi učenci zapustili in zbežali. (Mt 26,52.56)

DRUŽINA V MISIJONU

Šli smo v misijone, Gospod, pred skoraj desetimi leti, ker nam ni zadoščala naša lastna sreča. Hoteli smo dati svoje življenje, da bi tudi drugi izkusili isto veselje. Hoteli smo pokazati Kristusovo ljubezen tisti tistim, ki ga še ne poznajo. Ni pomembno, kje. Skupnostno življenje in vsakdanje dejavnosti nam pomagajo vzgajati otroke z odprtim pogledom na življenje in svet. To pa ni lahko: ne skrivamo stiske in strahu, ko živimo družinsko življenje v negotovosti, daleč od naše dežele. K temu se pridružuje še strah pred vojno, ki je tako dramatično aktualen v teh mesecih. Ni enostavno živeti samo od vere in dobrote, ker nam pogosto ne uspe, da bi se povsem zaupali Božji previdnosti. In včasih se spričo bolečine in trpljenja matere, ki umre na porodu pod bombami, ali pa družine, ki jo je razbila vojna ali pomanjkanje ali krivice, porodi skušnjava, da bi odgovorili z mečem, da bi pobegnili, da bi te zapustili, da bi pustili vse, misleč, da se ne splača ... Toda to bi pomenilo, da smo izdali svoje najubožnejše brate, ki so tvoje telo in meso v svetu in ki nas spominjajo, da si ti Živi.

Gospod Jezus, ki si bil izdan s poljubom.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki so te učenci zapustili.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si izkusil samoto in ponižanje.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,
ki si z ljubeznijo sprejel
izdajalski Judov poljub,
poslušaj naše prošnje:
daj družinam v misijonih
pogum, da bodo pričevali za tvoj evangelij,
nam vsem pa nakloni,
da bomo na zlo odgovarjali z dobroto,
da bomo graditelji miru in sprave,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Cuius animam gementem, / contristatam et dolentem / pertransivit gladius.

V grenko žalost zatopljena / je nje duša prebodena / z mečem silnih bolečin.

III. postaja Veliki zbor obsodi Jezusa

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Véliki duhovniki in ves véliki zbor so iskali pričevanje zoper Jezusa, da bi ga usmrtili, vendar ga niso našli. Véliki duhovnik ga je znova vprašal in mu rekel: »Si ti Kristus, Sin Slavljenega?« Jezus pa mu je rekel: »Jaz sem.« In ti so ga vsi obsodili, da zasluži smrt. (Mr 14,55.61-62.64)

STAREJŠA ZAKONCA BREZ OTROK

Zaročena sva bila le nekaj mesecev, potem pa naju je življenje za dolgo časa ločilo, da sva spoznala parajočo mlačnost srca, ki bije na daljavo. In ko sva se spet srečala, sva se takoj poročila z naglico človeka, ki je dolgo upal in se bal. Odselila sva se od domačih in si ustvarila svoj dom. Stopila sva na svojo zakonsko pot, polna načrtov in tudi mladostnih iluzij. Potem nama je življenje odkrilo najino krhkost, obenem pa naju je prikrajšalo za najina pričakovanja; napotilo naju je na pot, ki se je tolikokrat vzpenjala, na vrhu pa sva se znašla iz oči v oči z nezmožnostjo, da bi postala starša. Često sva z bolečino izkušala toliko obsojanja za najino neplodnost. »Kako to, da nimata otrok?« so naju tisočkrat vprašali, kakor da bi hoteli namigniti, da najin zakon in najina ljubezen ne zadoščata, da bi bila družina. Koliko nerazumevajočih pogledov sva morala prebaviti. Vendar pa vsak dan stopava dalje in se drživa za roke ter skupaj skrbiva za skupnost bratov in prijateljev, ki je med samotami in nežnostmi sčasoma postala dom in družina.

Gospod Jezus, ki si bil po krivici obsojen.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si prenesel očitke in obtožbe.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si bil preganjan, čeprav si bil nedolžen.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,
ki si bil po krivici obsojen,
poslušaj naše prošnje:
nakloni zakoncem brez otrok,
da bodo hodili z roko v roki
in v polnosti živeli zakrament zakonske ljubezni,
nam vsem pa, da bomo nasprotovanja preživeli z blago odločnostjo,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

O quam tristis et afflicta / fuit illa benedicta / mater Unigeniti!

O, kaj žalosti prestatl / morala je sveta Mati, / k'tere Sin je rešil svet.

IV. postaja Peter zataji Jezusa

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Ko je bil Peter spodaj na dvorišču, je prišla ena izmed dekel vélikega duhovnika. Ko je zagledala Petra, da se greje, se je ozrla vanj in rekla: »Tudi ti si bil s tem Nazarečanom, Jezusom.« On pa je tajil in je rekel: »Ne vem in ne razumem, kaj praviš.« In takoj je petelin drugič zapel in Peter se je spomnil besede, ki mu jo je rekel Jezus: »Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.« In planil je v jok. (Mr 14,66-68.72)

ŠTEVILČNA DRUŽINA

Ko sva se poročila, sva mislila, da ne bova mogla imeti otrok. Potem je na poročnem potovanju prišel prvi in nama je spremenil življenje. Imela sva bolj postopne načrte, da se uresničiva v poklicu, potujeva, poskušava vsaj nekaj časa živeti kot večna zaročenca ... Pa je, ko sva se maloverna z roko dotikala lepote tega daru, prišel že drugi otrok, deklica. In tako so, ko danes pomisliva, prihajali še drugi, da sva komaj opazila. In najine sanje? Oblikovali so jih dogodki. Najina poklicna uresničenost? Spremenila so jo dejstva življenja, ki je vdrlo. In potem strah, da bi mogla nekega dne vse to zatajiti kot Peter; stiska in skušnjava, da bi obžalovala pred milijontim nepredvidenim izdatkom; skrb zaradi napetosti z odraščajočimi otroki. Stare želje so se umaknile pred našo družino. Seveda ni lahko, je pa tako veliko lepše. In kljub pomislekom in natrpanosti naših dnevov, ki se zdijo vedno prekratki, ne bi nikoli izbrala druge poti.

Gospod Jezus, ki si obrisal Petrove solze.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki odpuščaš vsakemu, ki prizna, da je grešil.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki razumeš naše negotovosti.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,

ki z odprtimi rokami sprejemaš tistega, ki prosi za odpuščanje,

prisluhni naši prošnji:

nakloni številčnim družinam,

da bodo z veseljem premagale vsako težavo,

vsem nam pa, da bomo po vsakem padcu vstali,

ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Quae marebat et dolebat / pia mater, cum videbat / Nati poenas incliti.

V žalosti zdihuje blede, / ko v trepetu Sina gleda, / kaj trpi na les razpet.

V. postaja Pilata obsodi Jezusa

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Pilat jim je znova odgovoril in rekel: »Kaj torej hočete, da storim z njim, ki ga imenujete judovski kralj?« In oni so spet zavpili: »Križaj ga!« Pilat jim je rekel: »Kaj je vendar hudega storil?« Oni pa so še bolj zavpili: »Križaj ga!« Pilat je hotel množici ustreči in jim je izpustil Baraba, Jezusa pa dal bičati in ga izročil, da bi bil križan. (Mr 15,12-15)

DRUŽINA S PRIZADETIM OTROKOM

Najin sin je bil obsojen, še preden je prišel na svet. Srečevala sva se z zdravniki, ki so skrbeli za njegovo življenje, preden se je rodil, in z zdravniki, ki so nama dali jasno vedeti, da bi bilo bolje, da se ne rodi. In ko sva se odločila za življenje, sva bila tudi sama deležna obsodb. »Za vaju in za družbo bo to breme!« so nama govorili. »Križaj ga!« In vendar ni storil nič hudega. Kolikokrat je sodba sveta preuranjena in površna in nas užalosti že s preprostim pogledom. Na ramenih nosimo sramoto zaradi drugačnosti, ki se ljudem bolj smili, kot pa da bi se jih dotaknila. Prizadetost ni ne pohvala niti etiketa, prej je obleka duše, ki raje umolkne pred krivičnimi sodbami, pa ne iz sramu, ampak iz usmiljenja do tistega, ki sodi. Nismo imuni pred križem dvomov ali pred skušnjavo, da bi se spraševali, kako bi bilo, če bi stvari tekle drugače. V resnici je prizadetost življenjski položaj, ne pa zaznamovanost; in duša, hvala Bogu, ne pozna preprek.

Gospod Jezus, ki si z ljubeznijo gledal na svoje nasprotnike.

R/. *Dona nobis pacem* (*Podari nam mir*).

Ti, ki se nisi bal tistega, ki umori telo, ne pa življenja.

R/. *Dona nobis pacem* (*Podari nam mir*).

Ti, ki sodiš z usmiljeno ljubeznijo.

R/. *Dona nobis pacem* (*Podari nam mir*).

Vsi: *Pater noster* (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,
ki te je obsodila posvetna logika,
prisluhni našim prošnjam
za družine z otroki, ki trpijo:
daj jim olajšanje sredi naporov,
vsem nam pa, da bi vedno in vsekakor izbirali, varovali in ljubili življenje,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. *Amen*.

*Quis est homo qui non fleret, / Matrem Christi si videret / in tanto supplicio?
Komu potok solz ne lije, / ko bridkosti zre Marije, / grenke nad morja bridkost?*

VI. postaja Jezusa bičajo in s trnjem kronajo

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Ko je Pilat dal Jezusa bičati, ga je izročil, da bi bil križan. Vojaki so ga ogrnili v škrlat, spletli trnovo krono in mu jo nadeli. Začeli so ga pozdravljati: »Pozdravljen, judovski kralj!« Tepli so ga po glavi s trsom, pljuvali vanj, poklekovali pred njim in se mu priklanjali do tal. (Mr 15,15.17-19)

REJNIŠKA DRUŽINA

Naš dom je velik, ne samo prostorsko, ampak predvsem po človeškem bogastvu, ki prebiva v njem. Že od začetka najinega zakona nisva nikoli bila samo dva. Najina poklicanost, da sprejemava bolečino, je bila in je še po 42 letih zakona in ob treh lastnih otrocih, devetih vnukih in petih posvojenih otrocih, ki so povsem nesamostojni in z velikimi psihičnimi težavami, vse kaj drugega kot žalostna. Ne zasluživa si tolikšnega blagoslova v življenju. Tistemu, ki veruje, da ni človeško pustiti trpečega človeka samega, Sveti Duh v globini zgane voljo, da deluje in ne ostane brezbrizen, oddaljen. Bolečina naju je spremenila. Bolečina nas privede k bistvenemu, razporedi prioritete v življenju in povrne preprostost človeškega dostojanstva kot takega. Na boleči življenjski poti tolikih bičanih in križanih sva ob njih pod težo križa odkrila, da je pravi kralj tisti, ki se daruje in se daje v hrano z dušo in telesom.

Gospod Jezus, ki si bil bičan v telesu in v duhu.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si nedolžen spoznal bolečino.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si bil ponižan, zmerjan, s trnjem kronan.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,
ki si trpel bolečino in prezir,
prisluhni naši prošnji:
nakloni našim družinam,
da se naučijo sprejemati ranjene,
vsem nam pa, da se zavzamemo in poskrbimo za bolečine drugih,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Quis non posset contristari, / piam matrem contemplari / dolentem cum Filio?
Kdo prisrčno ne žaluje, / ko to Mater premišluje, / njenih boli velikost?

VII. postaja Jezusu naložijo križ

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Ko so Jezusa nehali zasmehovati, so mu slekli škrlat in ga oblekli v njegova oblačila. In peljali so ga ven, da bi ga križali. (Mr 15,20)

DRUŽINA Z BOLNIM STARŠEM

Nekega običajnega jutra se je moja žena dvakrat onesvestila. Hitro v bolnico in odkrili so bolezen, ki je v njeno glavo že sejala strup. Operacija, rehabilitacija, zdravljenje ...; in danes je naš vsakdan povsem drugačen za vse nas. Gospod nam govori prek dogodkov, ki jih ne razumemo vedno, in nas vodi za roko, da razvijemo svoj najboljši del. Imela je vlogo, položaj, »obleko«, pa se je znašla povsem drugačna. Gola, nezaščitena, križana. In jaz z njo. Prek te bolezni, na tem križu sva postala steber, na katerega otroci vedo, da se lahko naslonijo. Prej ni bilo tako. Lahko bi skoraj rekel, da je danes s svojimi prodornimi očmi v njihovi otožni bolečini v polnosti mati in žena. Brez pozlate, v bistvenem za življenje, ki je težje in novo. Ko smo zaustavljeni, ko nas neka misel kot s kladivom in žebliji pribija na križ, vse to primora predvsem mene, ki sem bil tako trmasto ošaben, da v drugih družinah odkrijem čudoviti dar, ki nam je podarjen: eden te hoče nasmejati, drug ti pomaga v kuhinji, spet drug ti pelje otroke k verouku, drug te posluša, drug te razume z enim pogledom, drug nenehno skrbi zate, čeprav je v prav tako če ne še bolj zapletenem položaju.

Gospod Jezus, ki nisi iskal posvetnih časti.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si si naložil bremena vseh smrtnikov.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si objel težki les križa.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,

ki si spremenil mučilno smrtno orodje

v neusahljivi izvir življenja,

prisluhni našim prošnjam:

nakloni otrokom, da bodo skrbeli za starše

in jih hvaležno varovali,

vsem nam pa, da se bomo od tebe naučili veselja ob velikodušni ljubezni in podarjanju,

ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Pro peccatis suae gentis / vidit Iesum in tormentis / et flagellis subditum.

Vidi Jezusa trpeti, / grehe ljudstva nase vzeti, / šibam vdati se voljno.

VIII. postaja Cirenejec pomaga Jezusu nositi križ

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Ko so ga odvedli, so prijeli nekega Simona iz Cirene, ki je prihajal s polja, in mu naložili križ, da ga je nesel za Jezusom. (Lk 23,26)

STARI STARŠI

Pred dvema letoma sva se upokojila; in ravno ko sva začela fantazirati, kako bi porabila nabrano energijo, naju je presenetila vest, da je najin zet izgubil službo. Med pandemijo sva nemočno spremljala zakonsko krizo najine starejše hčerke. Vnuki so začeli preplavljati najin dom z živahnostjo in zmedenostjo ne samo ob nedeljah, in to tako, kot se ni godilo, odkar so bili majhni najini trije otroci. V avto sva pričvrstila otroški sedež, kupila tablo za zapisovanje obveznosti najinih petih vnukov, da ne bi česa pozabila. Najine mišice niso več take kot nekoč, prtljaga izkušenj pa naju dela bolj učljiva za lekcije življenja, kot sva bila takrat, ko sva imela moči za tek. Skrbi naju križ krhkosti družin in nestalnosti dela. In danes, ko bi se morala ukvarjati z lastno utrujenostjo in neogibnim strahom pred smrtjo, nama je bil naložen nepričakovani križ, proti najini volji. Korak nama gre počasneje in ponoči se po nasmešku znajdeva v solzah sočutja. Toda biti »kisik« za družine najinih otrok je dar, ki nama spet prinaša občutja, ki sva jih imela, ko so bili še majhni. Nikoli ne nehaš biti mami in ati.

Gospod Jezus, ki si delil breme križa.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki nas podrejaš sodbi svojega križa.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki nam naročaš, naj hodimo za teboj vsak s svojim križem.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,

ki nas kličeš, naj nosimo bremena drug drugega,

prisluhni našim prošnjam:

nakloni našim družinam,

da bodo znale deliti veselje in bremena,

vsem nam pa, da bomo rasli v dejavnem bratstvu,

ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Eia, mater, fons amoris, / me sentire vim doloris / fac, ut tecum lugeam.

Mati, vir ljubezni prave, / naj okusim te težave / in s teboj žalujem zdaj.

IX. postaja Jezus sreča jeruzalemske žene

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Za njim je šla velika množica ljudstva, tudi žená, ki so se tolkle po prsih in ga objokovale. Jezus pa se je obrnil k njim in rekel: »Hčere jeruzalemske, ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki!« (Lk 23,27-28)

DRUŽINA S POSVOJENIMI OTROKI

Zdaj smo štirje. Dolga leta sva bila samo dva in sva se soočala s križem samote in upravljanjem starševstva drugače, kot sva si vedno predstavljala. Posvojitev je zgodba življenja, zaznamovanega z zapuščenostjo, ki jo ozdravi sprejem. A zapuščenost ostane kot rana, ki vedno krvavi. In posvojitev je križ, ki si ga starši in otroci naložijo skupaj na rame in ga nosijo ter skušajo olajšati bolečino; morda ga celo vzljubijo, v kolikor je del otrokove zgodbe. Toda boli, ko vidimo otroka, ki trpi zaradi svoje preteklosti. Boli, ko ga skušamo ljubiti, ne da bi nam uspelo vsaj malo utešiti njegovo bolečino. Drug drugega smo posvojili. In ni dneva, ko se ne bi zbudili z mislijo, da se je splačalo, da ves ta napor ni brez smisla, da ta križ, čeprav je boleč, skriva tajno sreče.

Gospod Jezus, ki si sprejel pogled jeruzalemskih žena.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si obrisal solze in potolažil srca.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Tu, ki si pogumno prehodil križev pot.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,
ki si šel križu naproti
z odprtimi očmi in pripravljenim srcem,
prisluhni našim prošnjam:
nakloni staršem in njihovim posvojencem,
da bodo rasli skupaj kot sprejemajoče družine,
nam vsem pa, da bomo sodelovali pri veselju bližnjega,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Fac ut ardeat cor meum / in amando Christum Deum, / ut sibi complaceam.

Daj, da bo srce se vnelo / in za Jezusa gorelo / mi v ljubezni vekomaj.

X. postaja Jezusa križajo

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

In ko so prišli na kraj, ki se imenuje Lobanja, so tam križali njega in oba hudodelca, enega na desnici in enega na levici. Jezus je govoril: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« Ko so si delili njegova oblačila, so zanje žrebali. Ljudstvo pa je stalo in gledalo. Celó voditelji so se norčevali iz njega in govorili: »Druge je rešil, naj reši sam sebe, če je res izvoljeni Božji Maziljenec.« Posmehovali so se mu tudi vojaki; pristopali so in mu ponujali kisa. Govorili so: »Če si ti judovski kralj, reši sam sebe.« Nad njim je bil tudi napis: »Ta je judovski kralj.« (Lk 23,33-38)

VDOVA Z OTROKOMA

Sem mati z dvema otrokoma. Že več kot sedem let smo stol s tremi namesto s štirimi nogami. Lep in dovolj trden, čeprav včasih malce nestabilen. Pod križem vsaka družina, tudi najbolj pokvečena, najbolj razboljena, najbolj čudna, najbolj obsekana najde svoj globok smisel. Tudi naša. Izkusili smo, ne brez solza in bolečine, da nas Jezus v tistem objemu na tram pribitih rok gleda in nikoli ne pusti samih. Ne zaupa nas samo neki splošni ljubezni stvarnika do svojih ustvarjenin, ampak nas izroči nekemu prijatelju, neki materi, nekemu sinu, nekemu bratu. Neki Cerkvi, ki kljub svojim pomanjkljivostim ponuja roko in, pa naj se zdi še tako nemogoče, na kakšnem odseku prevzame naše breme, da nam omogoči, da se vsaj malo oddahnemo. Ljubezen se množi, ker je zastonjska; tudi ko imam skušnjavo, da bi hotela razumeti, zakaj »če je rešil druge ... če je Kristus od Boga, njegov izvoljeni«, zakaj ni mogel rešiti tudi mojega moža. Toda rana Nekoga na križu je dediščina, vez in odnos obenem. Ljubezen postane resnična, ker v svojem breznu in v svojih nesrečah nismo zapuščeni.

Gospod Jezus, ki si razprostrl roke na križu.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki zato, da bi rešil nas, nisi rešil samega sebe.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si odpustil svojim morilcem.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,
ki z razprostrtimi rokami na križu
stiskaš k sebi vsakega, ki je sam in zapuščen,
prisluhni naši molitvi:
nakloni družinam, ki so izgubile enega od staršev,
da bodo v svoji bolečini čutili tvojo navzočnost,
vsem nam pa, da bomo znali jokati z jokajočimi,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Sancta mater, istud agas, / Crucifixi fige plagas / cordi meo valide.

Sveta Mati, to te prosim, / rane Kristusa naj nosim, / vtisni v moje jih srce.

XI. postaja Jezus obljubi desnemu razbojniku Kraljestvo

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

In ko so prišli na kraj, ki se imenuje Lobanja, so tam križali njega in oba hudodelca, enega na desnici in enega na levici. Eden od hudodelcev je rekel: »Jezus, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!« Jezus mu je rekel: »Resnično, povem ti: Danes boš z menoj v raju.« (Lk 23,33.42-43)

DRUŽINA S SINOM DUHOVNIKOM

Šele zdaj se nasmehnemo, ko se spominjamo, kaj vse smo pričakovali od svojega sina. Vzgajali smo ga, da bi bil srečen, da bi se uresničil. Da bi šel po dedovih stopinjah. Da, verjetno smo hoteli zanj drugačno življenje. Družino, delo, otroke, vnuke. Skratka nekaj normalnega. Že smo živeli njegovo življenje namesto njega. Pa si prišel ti in si vse obrnil na glavo. Uničil si naše sanje zaradi nečesa večjega. Storil si, da njegovo življenje ni šlo po logiki »še vedno je bilo tako« in si ga poklical zase. Kako to? Zakaj ravno njega? Zakaj ravno najinega sina? Na začetku tega nisva dobro sprejela. Ugovarjala sva mu. Zapustila sva ga. Mislila sva, da ga bo najin hlad vrnil na stara pota. Poskušala sva mu vbiti v glavo dvom, da je morda povsem zablodil. Kot dva razbojnika. Potem pa sva razumela, da se s teboj ne da bojevati. Mi smo posoda, ti pa si morje. Mi smo iskrica in ti si ogenj. Torej te kakor desni razbojnik tudi midva prosiva, da se naju spomniš, ko prideš v svoje kraljestvo.

Gospod Jezus, ki si umrl kot razbojnik.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si spremenil križ v kraljevski prestol.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si odprl vrata izgubljenega raja.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,
ki si nam razodel skrivnosti svojega kraljestva,
kjer je največji tisti, ki služi,
prisluhni našim prošnjam:
vodi starše, da bodo služili poklicanosti otrok,
in daj vsem nam, da bomo tvoji zvesti učenci,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Tui Nati vulnerati, / tam dignati pro me pati, / poenas mecum divide.

Sinu tvojemu so rane / v odrešenje moje dane, / tudi mene naj bole.

XII. postaja Jezus izroči Mater ljubljenu učencu

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Poleg Jezusovega križa pa so stale njegova mati in sestra njegove matere, Marija Klopájeva in Marija Magdalena. Ko je Jezus videl mater in zraven stoječega učenca, katerega je ljubil, je rekel materi: »Žena, glej, tvoj sin!« Potem je rekel učencu: »Glej, tvoja mati!« In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi. (Jn 19,25-27)

DRUŽINA, KI JE IZGUBILA HČER

Pet nas je bilo: jaz, moj mož in najini trije otroci. Pred petimi leti pa je življenje postalo zapleteno. Težko je bilo sprejeti diagnozo, onkološka bolezen je bila vsak trenutek napisana na obrazu najmlajše hčerke. Bolezen, ki sicer ni nikoli ugasnila njenega nasmeha, je škrtanje krivice, ki smo jo doživljali, naredila še bolj boleče. Čeprav se je bolečina že dovolj »pošalila« z nami, nas je po komaj šestih letih zakona z nepričakovano smrtjo zapustil moj mož in nas postavil na pot parajoče osamljenosti. V njej smo po dveh letih še hčerko od doma spremili k poslednjemu slovesu. Pet let je minilo od začetka te avanture, ki je razumsko nikakor nismo razumeli. Gotovi pa smo, da je v tem velikem križu vedno bival in še danes biva Gospod. »Bog ne kliče sposobnih, ampak usposobi poklicane.« To nam je nekega dne rekla neka redovnica in te besede so nam spremenile perspektivo v zadnjih letih. Največja laž, s katero smo se morali boriti, je bila ta, da nismo več družina. Ne znam drugače odgovoriti svojemu srcu in svoji telesni bolečini kot tako, da se izročim Gospodu, ki hodi ta del zemeljske poti z menoj. Kolikokrat sem se na obiskih kemoterapije za mojo hčer počutila kot Marija pod križem. In to izkustvo mi daje danes začititi – vsaj za drobec – mater mojega Gospoda.

Gospod Jezus, ki si spoznal parajoča čutenja.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki smrti nisi pustil zadnje besede.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si nam v oporoki zapustil svojo lastno Mater.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,
preden si izdihnil, si nam hotel izročiti svojo Mater
in nas zaupati njeni skrbi,
prisluhni našim prošnjam:
nakloni družinam, ki jih je zaznamovala smrt otroka,
da bodo ohranile prejeto milost z darom njihovega življenja,
vsem nam pa, da bomo v tolažbi Duha sprejemali tvojo poslednjo voljo,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Vidit suum dulcem Natum / morientem desolatum, / cum emisit spiritum.
V Sina le pogled upira, / ko ves zapuščen umira, / k smrti nagne že glavo.

XIII. postaja Jezus umre na križu

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Ob deveti uri je Jezus zaklical z močnim glasom: »Eloí, Eloí, lemá sabahtáni?«, kar v prevodu pomeni: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« Nekdo je pritekkel in napojil gobo s kisom, jo nataknil na trs, mu dajal piti in govoril: »Pustite, poglejmo, ali bo prišel Elija, da ga sname.« Jezus pa je zaklical z močnim glasom in izdihnil. (Mr 15,34.36-37)

UKRAJINSKA IN RUSKA DRUŽINA

Smrt vse naokrog. Zgleda, da življenje nič več ne velja. Vse se spremeni v nekaj sekundah. Življenje, dnevi, lahkotnost zimskega snega, iti po otroke v šolo, delo, objemi, prijateljstvo ... vse. Naenkrat vse izgubi veljavo. »Kje si, Gospod? Kam si se skrila? Hočemo živeti kakor prej. Zakaj vse to? Kaj smo zakrivali? Zakaj si nas zapustil? Zakaj si zapustil naši ljudstvi? Zakaj si tako razbil naše družine? Zakaj se nam ne da več sanjati in živeti? Zakaj so naše dežele postale temne kot Golgota?« Solz je zmanjkalo. Bes se je umaknil pred vdanostjo v usodo. Vemo, da nas ljubiš, Gospod, a ne čutimo te ljubezni; in to nas spravlja ob pamet. Zjutraj se zbudimo in smo nekaj sekund srečni, potem pa se takoj spomnimo, kako težko bo doseči spravo. Gospod, kje si? Spregovori v tišini smrti in ločenosti in nas nauči, kako delati za mir, kako biti bratje in sestre, kako na novo zgraditi to, ker so bombe hotele uničiti.

Gospod Jezus, ki si nas ljubil do konca.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si s smrtjo uničil smrt.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si nam s svojim zadnjim dihom povrnil življenje.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,
ki si dal, da je iz svoje prebodene strani
pritekla sprava za vse,
poslušaj naše ponižne glasove:
daj družinam, ki so jih uničile solze in kri,
da bodo verovale v moč odpuščanja,
vsem nam pa, da bomo gradili mir in slogo,
ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Fac me tecum pie flere, / Crucifixo condolere, / donec ego vixero.

Naj s teboj sedaj žalujem, / Križanega objokujem, / ko v dolini solz živim.

XIV. postaja Jezusovo telo pokopljejo v grobu

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi (*Molimo te, Kristus, in te hvalimo*),

R/. Quia per sanctam cruce[m] tuam redemisti mundum (*ker si s svojim križem svet odrešil*).

Jožef je telo vzel, ga zavil v čisto platno in ga položil v svoj novi grob, ki ga je bil vsekal v skalo. Ko je k vhodu v grob zavalil velik kamen, je odšel. Bili pa sta tam Marija Magdalena in ona druga Marija in sta sedeli nasproti grobu. (Mt 27,59-61)

BEGUNSKA DRUŽINA

Zdaj smo tukaj. Za svojo preteklost smo mrtvi. Hoteli bi živeti v svoji deželi, pa nam je vojna to preprečila. Težko je za družino, če mora izbirati med sanjami in svobodo. Med hrepenenji in preživetjem. Tu smo po dolgem potovanju, na katerem smo videli umirati ženske in otroke, prijatelje, brate in sestre. Tu smo, preživeli. Dojemajo nas kot breme. Mi, ki smo bili doma pomembni, smo tukaj številke, kategorija, poenostavitve. In vendar smo veliko več kot zgolj emigranti. Smo ljudje. Sem smo prišli zaradi svojih otrok. Vsak dan umiramo zanje, da bi tukaj mogli poskusiti živeti normalno življenje, brez bomb, brez prelivanja krvi, brez preganjanja. Smo katoličani, pa tudi to je videti, da je včasih porinjeno v ozadje glede na dejstvo, da smo migranti. Če se s tem ne sprijaznimo, je to zato, ker vemo, da bo nekega dne velik kamen na vhodu v grob odvaljen.

Gospod Jezus, ki so te prijateljske roke snele z lesa križa.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki si bil pokopan v novem grobu Jožefa iz Arimateje.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Ti, ki nisi spoznal razpadanja v grobu.

R/. **Dona nobis pacem** (*Podari nam mir*).

Vsi: **Pater noster** (*Oče naš*) ...

Gospod Jezus,

ki si se spustil v predpeklo,

da bi osvobodil Adama in Evo z njunimi otroki iz prastare ječe,

poslušaj naše prošnje za begunske družine:

iztrgaj jih iz osame, ki ubija,

in vsem nam nakloni, da te bomo v vsakem človeku prepoznali

kot ljubljene brata in sestro,

ki živiš in kraljuješ vekomaj.

R/. **Amen.**

Quando corpus morietur, / fac ut animae donetur / paradisi gloria. Amen.

Ko pa smrt telo mi vzame, / dušo mojo naj objame / večne slave rajski dom. Amen.

Zaključna molitev

Sveti oče:

Usmiljeni Oče,
ki daješ, da sonce vzhaja nad dobrimi in hudobnimi,
ne zapusti dela svojih rok,
za katero se nisi pomišljal izročiti svojega edinega Sina,
rojenega iz Device, križanega pod Poncijem Pilatom,
ki je umrl in bil pokopan v srcu zemlje,
ki je tretji dan vstal od mrtvih,
se prikazal Mariji iz Magdale,
Petru, drugim apostolom in učencem,
ki vedno živi v sveti Cerkvi,
ki je njegovo živo telo v svetu.

Ohranjaj v naših družinah prižgano luč evangelija,
ki razsvetljuje veselje in žalost, napore in upe:
vsak dom naj odseva obličje Cerkve,
katere najvišji zakon je ljubezen.
Po izlitju svojega Duha nam pomagaj,
da bomo s sebe slekli starega človeka,
ki je pokvarjen od varljivih stasti,
in nas preobleci v novega človeka,
ki je ustvarjen po pravičnosti in svetosti.

Drži nas za roko kakor Oče,
da se ne oddaljimo od tebe;
obrni k svojemu srcu naša uporna srca,
da se bomo naučili slediti načrtom miru;
pripelji nasprotnike, da si podajo roke,
daokusijo vzajemno odpuščanje;
razoroži roko brata, ki se dviga nad brata,
da bo tam, kjer je sovraštvo, zacvetela sloga.

Daj, da se ne bomo obnašali kot sovražniki Kristusovega križa,
da bomo deležni slave njegovega vstajenja.

On s Teboj živi in kraljuje
v edinosti Svetega Duha
na vse veke vekov.

R/. Amen.

APOSTOLSKI BLAGOSLOV

Ob koncu sveti oče podeli apostolski blagoslov.

F. Gospod z vami.

Vsi: In s tvojim duhom.

F. Naj bo slavljeno ime Gospodovo.

Vsi: Zdaj in na veke.

F. Naša pomoč je v imenu Gospodovem.

Vsi: Ki je ustvaril nebo in zemljo.

F. Blagoslovi naj vas vsemogočni Bog, Oče + in Sin + in Sveti + Duh.

Vsi: Amen.

Pesem

R/. Zvesti križ, edino ti si plemenito res drevo,
ni lesá, ki rasel, cvetel, sad poganjal bi tako.
Sladki les, na sladkih žeblih nosiš breme presladkó.

1. Jezik moj, opevaj zmago, slavno in prečudežno,
zmagoslavno pesem križu, zmage znamenju zapoj,
in povej, kako Zveličar darovan je zmagal smrt. **R/.**

2. Les visoki, nagni veje, svoja vlakna omehčaj
in naravna vsa trdota v tebi popusti naj zdaj,
ude vzvišenega Kralja k sebi rahlo le privij. **R/.**

3. Les presrečni, ti edini nosiš žrtev za ves svet,
ladja si, v pristan domači svet zgubljeni nosiš spet,
ker te je oblila sveta Jagnjetova rešnja kri. **R/.**

Ilustracije so vzete iz

- molitvenika s premišljevanji o Gospodovem trpljenju (1473), vat. lat. 9206
- in iz horarija (15. stol.), ott. lat. 2919